

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Tutkintorakenteen kehittäminen

Ammatillisen koulutuksen jatkuvaa oppimista ja työikäisten
koulutustarjontaa valmisteleva työryhmä 16.10.2025

Kahden tutkintotyypin malli

- Ammatillinen perustutkinto 180 osaamispistettä (NQF 4)
 - Tarkoitettu oppivelvollisille ja muille ensimmäistä ammatillisesti eriytynyttä tutkintoa suorittaville.
 - Perustutkintojen määrää vähennettäisiin, jotta tutkintokokonaisuus olisi hakijoille selkeä. Tutkinnoissa voisi jatkossakin olla osaamisaloja.
- Millainen olisi toisen tutkintotyypin tutkinto (NQF 5)?
 - Tutkinnon tarkoitus: perustutkinnon jatkotutkinto, syvällisen ja erikoistuneen osaamisen tutkinto, joku muu?
 - Tutkinnon laajuus?

Ammatillisten perustutkintojen määrä

- Tällä hetkellä tutkintorakenteessa on 42 ammatillista perustutkintoa.
- Tavoite on selkeä ja joustavat opintopolut mahdollistava tutkintorakenne. Millä periaatteilla perustutkintojen kokonaisuutta olisi tarpeen tarkastella?
 - Työelämän muutoksiin perustuva tarkastelu?
 - Opiskelija- ja suoritusmääriin perustuva tarkastelu?
 - Koulutusalaakohtainen tarkastelu?
 - Vertailu esimerkiksi Ruotsin koulutusohjelmiin?
 - Joku muu lähtökohta?

Ammatillisten perustutkintojen suoritusmäärät

- Tutkintojen suoritusmäärät/vuosi vaihtelevat merkittävästi. Esimerkiksi vuonna 2024 vaihtelu 12 suorittajasta yli 9 000:een.
 - Alle 200 suoritusta: Kalatalouden pt 12, sirkusalan pt 12, veneenrakennusalan pt 12, hammastekniikan pt 15, tanssialan pt 45, kaivosalan pt 63, maanmittausalan pt 69, merenkulkualan pt 75, lentokoneasennuksen pt 111, lääkealan pt 123, puuteollisuuden pt 183, teknisen suunnittelun pt 189, välinehuoltoalan pt 192.
 - 200-1000 suoritusta: Hevostalouden pt 207, luonto- ja ympäristöalan pt 279, laboratorioalan pt 318, musiikkialan pt 345, liikunnanohjauksen pt 405, prosessiteollisuuden pt 405, tekstiili- ja muotialan pt 423, puutarha-alan pt 447, matkailualan pt 579, turvallisuusalan pt 624, metsäalan pt 663, elintarvikealan pt 666, pintakäsittelyalan pt 708, puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan pt 774, maatalousalan pt 864, taideteollisuusalan pt 927.
 - 1000-2000 suoritusta: Talotekniikan pt 1185, media-alan ja kuvallisen ilmaisun pt 1284, hius- ja kauneudenhoitoalan pt 1368, kone- ja tuotantotekniikan pt 1686, ravintola- ja catering-alan pt 1722, ajoneuvoalan pt 1734.
 - Yli 2000 suoritusta: Sosiaali- ja terveysalan pt 9147, liiketoiminnan pt 6033, sähkö- ja automaatioalan pt 3129, tieto- ja viestintätekniikan perustutkinto 2439, rakennusalan pt 2235, logistiikan pt 2166, kasvatusta ja ohjausalan pt 2103.

Koulutusala luokitus

- **Humanistiset ja taidealat:** Media-alan ja kuvallisen ilmaisun perustutkinto, musiikkialan perustutkinto, sirkusalan perustutkinto, taideteollisuusalan perustutkinto, tanssialan perustutkinto
- **Kauppa ja hallinto:** Liiketoiminnan perustutkinto
- **Luonnontieteet:** Luonto- ja ympäristöalan perustutkinto
- **Tietojenkäsittely ja tietoliikenne (ICT):** Tieto- ja viestintätekniikan perustutkinto
- **Tekniikan alat:** Ajoneuvoalan perustutkinto, elintarvikealan perustutkinto, kaivosalan perustutkinto, kone- ja tuotantotekniikan perustutkinto, laboratorioalan perustutkinto, lentokoneasennuksen perustutkinto, maanmittausalan perustutkinto, pintakäsittelyalan perustutkinto, prosessiteollisuuden perustutkinto, puuteollisuuden perustutkinto, rakennusalan perustutkinto, sähkö- ja automaatioalan perustutkinto, talotekniikan perustutkinto, teknisen suunnittelun perustutkinto, tekstiili- ja muotialan perustutkinto, veneenrakennusalan perustutkinto
- **Maa- ja metsätalousalat:** Hevostalouden perustutkinto, kalatalouden perustutkinto, maatalousalan perustutkinto, metsäalan perustutkinto, puutarha-alan perustutkinto
- **Terveys- ja hyvinvointialat:** Hammastekniikan perustutkinto, kasvatusta ja ohjausalan perustutkinto, lääkealan perustutkinto, sosiaali- ja terveysalan perustutkinto, välinehuoltoalan perustutkinto
- **Palvelualat:** Hius- ja kauneudenhoitoalan perustutkinto, liikunnanohjauksen perustutkinto, logistiikan perustutkinto, matkailualan perustutkinto, merenkulkualan perustutkinto, puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan perustutkinto, ravintola- ja catering-alan perustutkinto, turvallisuusalan perustutkinto

Ruotsin ammatilliset koulutusohjelmat (käännös Copilot)

- Valtakunnallisia toisen asteen koulutusohjelmia on yhteensä 18, mukaan lukien kuusi korkeakoulutukseen valmistavaa ohjelmaa ja 12 ammatillista koulutusohjelmaa. Ammatilliset koulutusohjelmat (yrkesprogram) kuuluvat lukiokoulutukseen (gymnasieskolan) ja kestävät yleensä kolme vuotta. Ne valmistavat opiskelijoita suoraan työelämään tai ammatillisiin jatko-opintoihin.

Ammatilliset koulutusohjelmat:

1. Barn- och fritidsprogrammet – Lasten ja vapaa-ajan ohjelma
2. Bygg- och anläggningsprogrammet – Rakennus- ja maarakennusohjelma
3. El- och energiprogrammet – Sähkö- ja energiaohjelma
4. Fordons- och transportprogrammet – Ajoneuvo- ja kuljetusohjelma
5. Försäljnings- och serviceprogrammet – Myynti- ja palveluohjelma
6. Frisör- och stylistprogrammet – Parturi-kampaajan ja stylistin koulutusohjelma
7. Hotell- och turismprogrammet – Hotelli- ja matkailuohjelma
8. Industritekniska programmet – Teollisuustekniikan ohjelma
9. Naturbruksprogrammet – Luonnonvara-alan ohjelma
10. Restaurang- och livsmedelsprogrammet – Ravintola- ja elintarvikeohjelma
11. VVS- och fastighetsprogrammet – LVI- ja kiinteistöohjelma
12. Vård- och omsorgsprogrammet – Hoito- ja huolenpito-ohjelma

Korkeakoulutukseen valmistavat ohjelmat:

1. Ekonomiprogrammet – Liiketalouden ohjelma
2. Estetiska programmet – Taidealan ohjelma
3. Humanistiska programmet – Humanistinen ohjelma
4. Naturvetenskapsprogrammet – Luonnontieteiden ohjelma
5. Samhällsvetenskapsprogrammet – Yhteiskuntatieteiden ohjelma
6. Teknikprogrammet – Tekniikan ohjelma

Lisäksi Ruotsissa on seuraavat ammatilliset koulutusohjelmat (käännös Copilot)

1. Design och sömnadstekniska utbildningen - Design- ja ompelutekninen koulutusohjelma
2. Finsnickeriutbildningen - Puusepän koulutusohjelma
3. Floristutbildningen - Floristin koulutusohjelma
4. Flygteknikutbildningen - Lentotekniikan koulutusohjelma
5. Glashantverksutbildningen - Lasitaiteen koulutusohjelma
6. Guldmedsutbildningen - Kultasepän koulutusohjelma
7. Marineteknikutbildningen - Meritekniikan koulutusohjelma
8. Sjöfartsutbildningen - Merenkulun koulutusohjelma
9. Tågteknikutbildningen - Junatekniikan koulutusohjelma
10. Utbildningen samiska näringar - Saamelaiselinkeinojen koulutusohjelma
11. Yrkesdansarutbildningen - Ammattitanssijan koulutusohjelma

”Erikoisammattitutkintojen” määrä

- Millä kriteereillä tutkintojen tarvetta arvioidaan?
 - Millaiseen työelämätarpeeseen tutkinnot vastaavat?
 - Runsaasti erikoisosaamisen tutkintoja?
 - Vähemmän mutta laaja-alaisempia?
- Mitä uusia tutkintoja tarvittaisiin?
- Korkeakoulutettujen täydennyskoulutuksena käyttämien tutkintojen rooli tulevaisuudessa?

Tutkintoa pienemmät osaamiskokonaisuudet

- Tutkinnon osista voidaan rakentaa tutkintoa pienempiä kokonaisuuksia. Tavoite laatia kokonaisuuksia, jotka tukisivat opiskelijoiden nopeaa työllistymistä.
- Pieniä osaamiskokonaisuuksia voi laatia mistä tahansa ammatillisista tutkinnon osista? Onko näihin tarve sisällyttää myös yhteisiä tutkinnon osia?
- Pienet osaamiskokonaisuudet laaditaan työelämän ja koulutuksen järjestäjien yhteistyönä. Onko tarve saada jatkossa tarjolla olevat pienten osaamiskokonaisuuksien koulutukset kansallisesti näkyviin (ePerusteet)?

Jatkuvan oppimisen mahdollisuudet

- Ammatilliseen aikuiskoulutukseen hakeutuvat voisivat jatkossa suorittaa ”erikoisammattitutkintoja”, tutkinnon osista koostettuja pieniä osaamiskokonaisuuksia tai osallistua ei-julkisrahoitteiseen täydennyskoulutukseen.
- Mikäli henkilöllä ei olisi vielä ammatillisesti eriytynyttä tutkintoa, hän voisi hakeutua suorittamaan perustutkintoa.